

UITSPRAAK Succes voor Beegdense jurist

Gerechtshof: id-kaart hoort gratis te zijn

GPD

DEN BOSCH - De Hoge Raad zal op een later tijdstip moeten bepalen of de identiteitskaart voortaan geheel gratis moet worden verstrekt aan burgers. Dat voorspelt het gerechtshof in Den Bosch, dat gisteren zelf bepaalde dat gemeenten de identiteitskaarten voortaan in principe gratis aan burgers moet verstrekken.

Als de Hoge Raad de uitspraak van het hof volgt, dan zal dat volgens de eerste schattingen de gemeenten jaarlijks 80 miljoen euro's aan misgelopen leges kosten.

Het hof deed uitspraak in een slende kwestie over de vraag of de overheid de burgers mag laten betalen voor een identiteitskaart, terwijl dezelfde overheid de identiteitsplicht heeft ingevoerd. „Het gerechtshof is van mening dat het overheidsbelang bij identiteitskaart voorop staat. In dat geval mogen leges niet meer worden gerekend”, schreef het Bossche Hof gisteren in zijn vonnis.

De zaak is aangespannen door de jurist Clemens Meerts (foto) uit Beegden, die meent dat de overheid ten onrechte geld vraagt aan de burgers voor de verplichting zich op straat te kunnen identificeren. Speciaal voor dit proefproces schafte hij voor 30,55 euro in Sittard een ID-kaart aan, waarna hij een procedure aanspande.

De maximale kosten voor een Nederlandse identiteitskaart bedragen 43,89. De gratis identiteitskaart voor 14-jarigen is per 1 januari afgeschaft. Sindsdien kost de ID-kaart voor jongeren tot en met 13 jaar 8,97 euro.

Staatssecretaris Ank Bijleveld (Binnenlandse Zaken) vindt de uitspraak van het hof onbegrijpelijk.

Het hof bepaalde dat gemeenten de identiteitskaarten gratis moeten verstrekken.

Het hof meent dat het belang van de overheid bij het gebruik van de identiteitskaart groter is dan dat van de burger. Burgers gebruiken de identiteitskaart tegenwoordig in de meeste gevallen om zich te kunnen legitimeren en veel minder vaak voor privédoeleinden. Het enige privébelang voor de aanschaf van een identiteitskaart is om binnen de EU te mogen reizen.

Burgers zijn in tal van situaties verplicht zich te identificeren, zoals

bijvoorbeeld bij het aanvragen van een uitkering, bij het stemmen of bij het openen van een bankrekening. Met identificatie moet fraude worden voorkomen.

Het overheidsbelang bij de identiteitskaart staat dus voorop, zo redeneert het hof.

De uitspraak van het hof geldt niet voor paspoorten en rijbewijzen. De vraag of voor paspoorten kosten in rekening mogen worden gebracht, is niet aan het hof voorgelegd. Over de aanvraag van een rijbewijs heeft het hof zich wel gebogen. Hiervoor mag volgens het hof wel geld worden gevraagd. Een rijbewijs is nodig om een motorrijtuig te besturen en dat geldt als een privébelang.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hoopt dat de Hoge Raad snel duidelijkheid schept. Door de uitspraak van het hof is de onzekerheid onder gemeenten alleen maar groter geworden, aldus een woordvoerder.